

FUNKTIONSVARIATIONER OCH BARNNS RÄTTIGHETER

Alla barn ska ha lika rätt och möjligheter till ett bra liv. Det ska inte spela någon roll om du är flicka eller pojke, hur du ser ut eller var din familj kommer ifrån. Det ska inte heller spela någon roll om du har en funktionsvariation, även kallat funktionsnedsättning, som nedsatt syn eller hörsel, ADHD, Downs syndrom eller om du behöver hjälpmedel som en rullstol.

Barn med funktionsvariationer är en av världens mest utsatta grupper. Idag lever 240 miljoner barn, 1 av 10 barn i världen, med funktionsvariationer. Många av dem får inte sina grundläggande rättigheter, särskilt i fattigare delar av världen. Där saknar ansvariga myndigheter ofta resurser och sätter inte barnen främst. Många får sämre sjukvård eller ingen alls, drabbas av undernäring och andra sjukdomar. Fler än dubbelt så många säger att de känner sig olyckliga jämfört med andra barn. 4 av 10 säger att de har upplevt diskriminering, att de har behandlats annorlunda på grund av sin funktionsvariation.

Dubbelt så många barn med funktionsvariationer får inte chansen att gå i skolan jämfört med andra barn

i världen. Barn som inte får utbildning har svårare att få arbete som vuxna och riskerar därför att bli fattigare än andra. Och föräldrar som på grund av fattigdom inte har gått så länge i skolan saknar ofta kunskap som kan göra att fördomar styr i familjen. En del skäms och gömmer undan sina barn. Barn med intellektuell funktionsnedsättning, särskilt flickor, drabbas av övergrepp och riskerar att giftas bort som barn.

UTSATTA ÖVERALLT

Även i rika länder som Sverige möter barn med funktionsvariationer problem i vardagen. Det kan till exempel vara svårt att få rätt stöd för att klara skolan. Många känner sig utanför och att de blir sämre behandlade än andra barn. Vissa mår så dåligt av det att de inte vill vara i skolan alls. Det kan göra att de som vuxna får svårt att hitta jobb. Inte minst då samhället ibland inte förstår att människor med funktionsvariationer kan bidra på riktigt. Många lider av ensamhet och psykisk ohälsa.

FUNKISRÄTTIGHETER

Många har kämpat länge för funktisrättigheter, lika möjligheter

trots funktionsvariationer. Både Sverige och många andra länder har idag lagar som slår fast att barn som har funktionsvariationer har lika rättigheter. I Sverige finns alltså 300 000 barn som har rätt till stöd som gör att de kan gå i skolan, träffa kompisar, idrotta och leva ett lika bra liv som andra barn. Ändå får inte alla det stöd de behöver. Många lever inte så fritt som de skulle kunna, om miljöer som skola och andra delar av samhället var anpassade för att funka för alla. Tänk dig någon som är allergisk mot nötter. Ibland gör det saker krångligare, ibland spelar det ingen roll. Det beror på hur anpassad en viss miljö är för nötallergiker. På liknande sätt kan till exempel den som använder rullstol behöva en ramp för att komma in i skolan.

Att anpassa hela samhället till alla som lever där kan kosta mycket pengar. Kanske måste vi helt enkelt spara in på andra saker för att alla barn ska få samma rättigheter. Om alla får samma möjligheter i livet, blir det också fler som kan delta och bidra i samhället i framtiden. Det är bra för alla.